

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2022. március 17.
(csüörtök)

Földvári Tibor

ÉS MONDA DÁVID MAGÁBAN

Köszöntés igéje: 5Mózes 33,26-27a

Nincs olyan, mint a Jesurun Istene! Az egeken száguld segítségedre, és fenségében a felhőkön. Hajlék az örökkévaló Isten, alant vannak örökkévaló karjai.

Énekek: 121; 274

Lekció: 1Sámuel 27,1-4

Alapige: 1Sámuel 27,1-4

És monda Dávid magában: Egy napon mégis el kell pusztulnom a Saul keze miatt, nincs jobb reám nézve, mintha gyorsan elmenekülök a Filiszteusok tartományába, így Saul felhagy azzal, hogy engem tovább is üldözzön Izráel egész területén, és így megszabadulok az ő kezéből. Felkelvén azért Dávid, elméne ő és az a hatszáz ember, akik vele valának, Ákhishoz, a Máók fiához, Gáth királyához. És Dávid Ákhisnál tartózkodék Gáthban, ő és az ő emberei, mindegyik a maga házanépével együtt; Dávid és az ő két felesége, a Jezréelből való Ahinoám és a Kármelből való Abigail, a Nábál felesége. Mikor pedig Saulnak megmondották, hogy Dávid Gáthba menekült, nem üldözté tovább őt.

Imádkozzunk!

Imádunk téged, mennyei Atyánk, menny és föld teremtető Istene, aki a napot, a holdat, a csillagokat is megalkottad egyetlen szavaddal, és aki hatalmasan gondviselő erőddel, kegyelmeddel fenntartod a világmindenséget, és benne bennünket is a bűneset utáni állapotok ellenére, között is. És hódolunk előtted, Atyánk, mert tudhatjuk, a nap és a hold sem árthat nekünk, mert a te védelmedet tudhatjuk magunk mögött, magunk fölött.

De Urunk, nemcsak a nap és a hold árthat, hanem bűnös ember, még a hívő bűnös ember is, olyan könnyen árthat egymásnak. Bocsásd meg ezt, kérünk.

ÉS MONDA DÁVID MAGÁBAN

És ennek fényében könyörülj rajtunk is, hogy lehessünk mi olyanok, akik a te isteni szereteted által Jézus Krisztusban látjuk mire is szabadítottál meg bennünket, hogyan élhetünk szentül, szeretetben, és egymást is így hogy szerethessük, ezzel is példát mutatva az elveszett világban. Most a háborús időszakban különösképpen is fontos ez.

Urunk, olyan jó látnunk, hogy minden baj ellenére még a téged nem ismerők is mennyire humánusak, segíteni akarnak és tudnak is. Add, kérünk, hogy a tieidként emellett még azt a lelki ajándékot is a segítségbe mindig tegyük bele, hogy Jézusról teszünk bizonyosságot. Lehet, hogy nem szóban, de tetteinkben, de köszönjük, amikor szóban is lehetőséget biztosítasz.

És hadd kérjük, hogy adj ébredést. Annyi baj van a világban, nyomorúság. Arra kérünk, hogy térjen hozzád magyar népünk is határon innen és túl egyaránt. Használj föl ebben bennünket, Urunk.

És kérünk, hogy az esti istentiszteleten, ha kell, már most is, bennünk is állíts helyre dolgokat, mindenképpen vonj magadhoz, bátoríts, vigasztalj – te tudod, mire van szükségünk.

Segíts, rád figyelünk, szólj hozzánk személyesen.

Ámen.

Igehirdetés

Az Úr napján, az istentiszteleten bátorított és vigasztalt az Úr szava, kijelentése. A menekülés kösziklája igei üzenetében hirdette, hogy milyen csodásan is megmentette ő Dávidot. Emlékeztek, Isten kezének a munkája, megerősítő munkája nemcsak a lelki megerősítésben, hanem különösen is a fizikai szabadításban, kimenekítésben mutatkozott meg.

Háborús helyzetben csakugyan bátorító és vigasztaló szavak ezek. Olyan nagy ajándéka az Úrnak, hogy éppen ilyen ószövetségi történeteket olvashatunk, amikor fáj a szívünk az orosz-ukrán háború miatt is, és aggódó szeretettel gondolunk különösen is a magyar véreinkre.

De az Úr az üldöztetés idején is Úr – hallhatuk –, aki a terve és akarat szerint cselekszik mindent. És ha az Úr cselekedetére gondolunk és figyelünk, akkor mondjuk ki, a bibliai történet üzenetében ez lesz hangsúlyos: valóban fontos, hogy az Úr cselekedjen. Akkor is, amikor üldözött szolgája lehet, hogy tesz dolgokat. De vajon amit tesz Dávid, az az Úr cselekedete? Vagy esetleg az Úr nélkül cselekszik valamit, tehát látszólag nem az Úr cselekedete? De mivel mégiscsak ő irányít mindent Dávid életében akkor is, ha esetleg nincs a helyén lelki értelemben, és kimutatja Isten, megmutatja egyértelműen, hogy Dávid esetleges hibái vagy bűne ellenére is mégiscsak az lesz, amit ő eltervezett, és mindent akarata szerint cselekszik. Övéi életében, övéi döntéseiben, övéi minden lépésében cselekedjen az Úr akkor is és most is.

Eszembe jutott, és annyira bátorító lett az ígére készülve az erre az esztendőre kapott évi igei üzenetünk – az Úr mutassa meg az útjait nekünk –, és emlékeztek, hogy milyen drága reménységet várhatunk mi is minden nap. Itt is hallottuk, hogy egy bizonyos nap fontos Dávid számára, egy egyszerű hét-

köznapi nap, és nem mindegy, hogy azon a napon mi történik. Aztán ez a nap meghatároz sok mindent Dávid életében. Tizenhat hónapos időszakot is meghatároz – ebben a részben a folytatásban ez kiderül. Azután pedig láthatjuk a folytatás leírásában, hogy Isten valóban miket cselekedett, mi mindent tett Dávid életében akkor is, amikor lehet, hogy Dávid nem volt teljes mértékben a helyén.

Szeretném rögtön kiemelni, hogy az igei történet leírásában nem nagyon olvashatunk etikai értékelést. Egyszerűen bemutatja a bibliai történet, az üdv-történet kijelentése, hogy mi történik. De az egész Írás fényében, meg a bibliai történetek egészét figyelve mégiscsak lelepleződik, ha valaki nem az Úr akarta szerint cselekszik. Cselekedhet, de akkor nem az Úr cselekszik általa, de aztán az Úr mégiscsak cselekedhet bármit. Épp a megváltás titkában is ezt láthattuk, hogy mit tettek Jézussal gonoszul az emberek, de aztán Isten megváltó műve is ez által vitetett végbe.

Megnézzük, mit jelentett Dávid számára, amikor magában gondolkodott és cselekedett, és hogyan mutatkozott meg az Úr kegyelme, szabadítása Dávid személyes életében is és az ő általa elvégzett szabadító munkában, ebben az időszakban.

Ilyen egyszerűen az igei üzenetben tehát: cselekedhet-e az Úr rajtad és rajtam keresztül – és mint közösségként is gondoljuk most –, cselekedhet-e az Úr rajtunk keresztül az engedelmisségünk során? Vagy esetleg annak ellenére is kell cselekednie, hogy én nem vagyok a helyemen? Rólatok nem szeretnék most tovább beszélni ilyen értelemben. De ha esetleg te sem vagy a helyeden bármikor, te is tapasztalhatod velem együtt, hogy az Úr helyre kell, hogy állítson.

„És monda Dávid magában” – így kezdődik a Károli fordítás igei történetleírása. Azt láthattuk világosan a megelőző történetekből, hogy Dávid üldöztetésének a mélypontja akkor volt, amikor a menekülés kősziklája helyszínén az Úrnak ki kellett őt menteni. Innentől fogva – ahogy olvastuk Dávidnak a tetteit – kétszer is megőrzi magát attól, hogy Sault kivégezze, pedig látszólag még bátorították is. Mindenképpen a helyén van Dávid és ezt olyan jó olvasni. De a kijelentés leírásában mégiscsak lehetnek az életében lelki mélységek, amikor nagyon mélyre kell lenyúlnia az atyai kéznek –, ahogy hallottuk a Mózes 5. könyve köszöntésében: „Hajlék az örökkévaló Isten, alant vannak örökkévaló karjai.” Azaz örökkévaló karjai lenyúlnak és megtartják az Úrét. Mózesék idejében is így volt ez.

Látszólag a történet leírásában is azt olvashatjuk, hogy minden megoldódott, Dávid sikeres, nem üldözi Saul, békésen, nyugodtan élhet Gádban, győztes harcokat harcol. Nem a saját népét bántotta, hanem különböző más törzseket, nagyon keményen, de úgy állította be a filiszteus király előtt, mintha a saját népét bántaná. És utána sok minden történik, és azt látjuk, hogy mivel nagyon mélyre lehajolt Dávid számára szeretett Ura keze, ezért megtartotta őt és megerősítette.

A 30. rész ennek az egész történeti nagy szakasznak egy fontos lezárása. A 6. versben ezt olvassuk: „Dávid azonban megerősíté magát az Úrban, az ő Is-

tenében.” És innen derül ki visszatekintve, hogy azért, mert ez nem volt jellemző a megelőző eseményekben. Pedig minden jó volt, sikeres volt látszólag, hiszen nem üldözte őt Saul. És ez számára békességet, nyugalmat jelentett. De ez volt-e az Úr cselekedete, amit az Úr akart cselekedni Dávid életén keresztül?

A 26. rész végén leírta, leíratta az Úr Lelke, hogy Dávid mennyire a helyén van, mennyire erős az Úrban. Ezt mondta: „És a mennyire drága volt a mai napon a te lelked én előttem, legyen annyira drága az én lelkem az Úr előtt, és szabadítson meg engem minden nyomorúságból!” Szabadítson meg engem minden nyomorúságból, ha drága az Úr előtt az én lelkem, az én életem – az Úrra bízva magát Dávid, amikor Saulnak elmondja meghagyva az életét, ahogy olvastuk az igében.

És éppen ennek a bibliai kijelentésnek az alapján is derül ki egyértelműen, hogy ez a mondat – „És monda Dávid magában” –, mindenképpen olyan kijelentés róla, amiben kevésbé lehet benne az, hogy ezt hittel, az Úrba vetett hittel, lelki értelemben a helyén mondja Dávid. Károli, amikor ezt a kifejezést fordítja más bibliai történetekben is, hogy valamelyik hithős magában mond valamit vagy gondol valamit, akkor ott mindig érzékelhető, hogy valami nincs a helyén a lélekben, a hívő ember hitében, és az Úrnak valamit különleges módon cselekednie kell.

És szólt Dávid az ő szívéhez – így van az ősi szövegnek a szó szerinti fordítása, tehát a szív szó szerepel. Mikor ezt megértettem, akkor még inkább megerősített abban az Úr Lelke, hogy ez a magában ez nem egy pozitív, a hívő élet szempontjából nem egy pozitív gondolat. Mert a szív – emlékeztek –, ahol a legbelső érzések, indulatok, a gondolkodásunkat meghatározó értelem, a döntéseinket meghatározó akarat eldől. Mindennek a központja a szív. Ez az a szív, amely az Úré, az Úrral van tele. „Bizodalmaid legyen az Úrban teljes elmédből; a magad értelmére pedig ne támaszkodjál.” Elme, értelem, gondolkodás, de előzze meg a bizalom, ami viszont a szívben, mert ez a központ. „Adjad, fiam, a te szívedet nékem, és a te szemeid az én útaimat megőrizzék.”

A szívben dől el az, hogy mi a jó és mi a rossz. És olyan jó ezt kimondani, hogy a hívő ember számára is a szívben dől el. És még tovább kell kiemelni: milyen nagy ajándék, hogy még a bűneset utáni világban is elmondható, hogy a szívben dől el, hogy mi a jó és mi a rossz. Csak az a kérdés, hogy ezt a szívet ki irányítja? Ez a szív kire tekint? Kit imád? Kiben bízva mondja ki, hogy mi a jó és mi a rossz?

„Egy napon mégis el kell pusztulnom a Saul keze miatt, nincs jobb reám nézve, mintha gyorsan elmenekülök a filiszteusok tartományába, így Saul felhagy azzal, hogy engem tovább is üldözzön Izráel egész területén, és így megszabadulok az ő kezéből.” Dávid tehát magában mondja, magában gondolkodva a szívében, szívéhez szólva: mi a jó nekem. A legnehezebb, leggonoszabb körülmények közt is, a legkilátástalanabb helyzetben is, ha a szívet az Úr tölti be, az Úrba vetett hit határozza meg, teljesen mindegy, hogy mik a körülmények, a hívő ember tudja, hogy mi a jó és mi a rossz, de nem magában és magától, hanem mert az Úr mondhatja meg neki.

Ezeket az igei igazságokat az is erősíti, ha elmondom, hogy az ősi szövegben a mégis szóval indul Dávid szava. „És monda Dávid magában: Egy napon mégis el kell pusztulnom a Saul keze miatt” – egy olyan kifejezés van ott az ősi nyelven, ami jelzi, hogy valami fontos jön utána, csak hogy ez a 'mégis' a magában mondott érveként hangzik. Mert nagyon sok 'mégis' kijelentés a Károli fordítású bibliában úgy szerepel, hogy valami jellemző a körülményekben, és ott az Úr, aki mégis valamit cselekszik. A hívó ember nagyon maga alatt van, de mégis bízhat az Úrban. A zsoltárokból is sokszor lehet ilyen.

Itt viszont egyértelműen látszik már rögtön az 1. versben, de a szöveggörnyezet alapján is érzékelhető, hogy a magában mondott, magában gondolt, a szíve legmélyén, de nem hitből fakadóan gondolt, mondott igazság. Nem a történet önmagában értékeli a leírással, hanem olvasva a történetet és ismerve az Urat és a kijelentést, láthatjuk, érthetjük meg, hogy itt Dávid most lelki értelemben nincs a helyén.

Újra hadd emeljem ki, ezt mondta előtte, a 26. rész végénél: „És a mennyire drága volt a mai napon a te lelked én előttem, legyen annyira drága az én lelkem az Úr előtt, és szabadítson meg engem minden nyomorúságból!” Ki? Az Úr.

Itt meg az 1. versben mit olvasunk? Megint az ősi szövegnek a hangsúlyaként mondom: „Egy napon mégis el kell pusztulnom a Saul keze miatt, nincs jobb reám nézve, mintha gyorsan elmenekülök a Filiszteusok tartományába, így Saul felhagy azzal, hogy engem tovább is üldözzön Izráel egész területén, és így megszabadulok az ő kezéből.” Elmenvén, elmenekülvén elmegyek, elmenekülök. Elmenekülvén elmenekülök – ezért fordította így Károli: gyorsan. Benne van a gyorsaság is. De én az ősi kifejezésnek ezt a hangsúlyát teszem, hogy én valamit csinállok nagyon hangsúlyosan: én elmenekülvén én elmenekülök. Hogy aztán a végén ott lehessen a boldog tény: és megszabadulok én a Saul kezéből. Itt mindent Dávid csinál, ez a hangsúlyos.

Pedig a 26. részben azt is elmondta Dávid Saulnak, miközben beszélt vele, hogy számára idegen földre menni az lelkileg semmiképpen nem kedvező és kedves. Idegen földön nincs a helyén. És emlékeztek, hogy az Úr már egyértelműen Júdába küldte korábban is, amikor ő elment idegen földre, de visszaküldte az Úr: menj vissza Júda földjére. A bibliai kijelentésben nem változott az Úrnak a kijelentése, nem olvastatok sehol eddig, hogy az Úr mondta volna Dávidnak, hogy: Dávid most már menj más földre. És ismeritek az Urat, hogyha az Úr valamit meg akar változtatni a parancsában, akkor azt egyértelművé teszi valamilyen formában az övéinek. Ez mindig így volt, tehát nem változott az Úr egyértelmű akarata, parancsa Dávid számára.

Azért mondom ezeket a szöveggörnyezeti, bibliai kijelentésbeli igazságokat, hogy kiemeljem: lehet, hogy nincs leírva egyértelműen, hogy most Dávid pozitív vagy negatív értelemben gondolkodik vagy cselekszik, de az összefüggések miatt mégiscsak látható és érthető a történetleírásnak az üdvtörténeti hangsúlya.

Dávid a 26. részben éppen azt vallja meg, hogy minden nyomorúságból megszabadít engem az Úr, Saul keze bármit tehet. Bármit tesz is Saul keze, az

Úr engem megszabadít. Itt meg Saul kezétől mégiscsak tart, fél: mégiscsak elmegyek, mert akkor felhagy az üldözéssel. És valóban fel is hagy, Saul keze nem támadja Dávidot az idegen földön. De az a kérdés, hogy Dávid most is az Úr kezében tudhatja magát? Ami történik, az az Úr keze munkája a megerősítésben és a szabadításban? Vagy pedig „monda Dávid magában”, és Dávid magában hozott egy döntést és ezt végrehajtja, hiszen megteheti, van hatalma, és ebben a vele levők is ott lehetnek.

Az Ákhisnál töltött időszak minden jellemzőjét meghatározza, hogy most már Dávid nem egyedül menekül, hanem ott van vele a kis – úgymond – személyi hadsereg. Ez az Ákhis lehet ugyanaz, akinél korábban járt, ahol örültnék kellett magát tettetnie, mert életveszélybe került. Ha nem is ugyanaz az Ákhis, mint aki akkor volt, akkor is mindenképpen ugyanúgy filiszteus király. De ha ugyanaz – márpedig több kommentáríró ezt jegyzi meg, hogy lehet nyugodtan ugyanaz, még a névhasználat is jellemző –, most már Ákhisnál nem veszélyben van, hanem a filiszteus király is sok minden lehetőséget lát Dávid életében.

És ez látszik a történet folytatásában. Ákhis annyira megbízik Dávidban, hogy amikor végső nagy csatára akarnak menni a filiszteusok Izrael ellen, Ákhis teljes bizonyossággal vinné magával Dávidot. Csak a többi fejedelem nem hajlandó hinni Dávidnak, illetve nem bízik meg benne, ezért nem mehet mégsem harcolni.

Elmenekülvén elmenekülök, megszabadulok az ő kezéből – de itt azért nem hitbéli tettről van szó, mert ezt Dávid teszi. A hit pedig mindig az Úr személyére és az Úr tetteire figyel. És ha bármit is teszünk hívő emberként vagy közösségként kritikus helyzetben is, mi tesszük látszólag, de ez a tettünk, ez olyan, mintha az Úr maga tenné. „Nálam nélkül semmit sem cselekedhettek” – mondta az Úr Jézus a tanítványainak, amikor a búcsúbeszédeiben János evangéliuma 15. részében kiemelte, hogy amit ők tesznek, tegyék mindig úgy, mintha maga Jézus tenné. Szőlőtő és szőlővessző példázatára gondoljunk.

Egyébként maga Jézus is hányszor utalt más formában is arra, hogy amit ő tesz, az olyan, mintha maga az Atya tenné. Sőt, Jézus azt mondta, emlékeztek: „aki engem látott, látta az Atyát”. De ez mi ránk is igaz. Dávidra is igaz volt. Aki látja Dávidot, nézze meg, milyen az az Isten, aki Dávid Istene, akit Dávid szeret, akiben bízik, akit követ.

Külsőleg látszólag siker minden, elérte Dávid a célját, amit magában elgondolt, de az is érezhető az egész történetből, hogy itt Dávid nem abban a szabadságban élhet, amit az Úr kezében létel jelent, az Úr védelmét tudva maga mögött élhetne. Az újszövetségi kijelentésben nekem a Galata levél 5. rész jut mindig ilyenkor eszembe, hogy milyen az igazi szabadság: „Annakokáért a szabadságban, melyre minket Krisztus megszabadított, álljatok meg, és ne kötelezzétek meg ismét magatokat szolgaságnak igájával. [...] Mert ti szabadságra hívtatok atyámfiak; csakhogy a szabadság ürügy ne legyen a testnek, sőt szeretettel szolgáljatok egymásnak.”

Tizenhat hónapos békeség Saul üldözése kapcsán, viszont a 11. versben az elmondottak miatt nekem olyan fájó volt ez a kifejezés: „Így cselekedett Dávid.

Ez volt az ő szokása amaz egész idő alatt, míg a Filiszteusok földjén tartózkodék.” És előtte le van írva, hogyan harcolt és hogyan győzte le és hogyan végzett ki mindenkit, hogy le ne bukjon Ákhisnál az ellenségekkel szembeni harcaiban. Ahogy néztem több kommentárt is, olyan beszédes volt, hogy jónéhány volt, ahol a kommentáríró szintén nem értékelte Dávidnak ezt a tettét, hogy ez pozitív vagy negatív, csak leírta, hogy Dávid nem az övéit, nem a júdaiakat irtotta ki, hanem más nemzeteket, és Ákhis ezt nem tudhatta meg. Nem volt értékelés.

De az igei üzenet alapján és erre készülve ez a kifejezés, hogy „az ő szokása” úgy van a héber kifejezés, hogy 'az ő törvénye'. Az a törvény, amelyet nagyon sokszor használ az Ószövetség a mózesi törvényekben is, amit törvénynek mondunk. A szokás kifejezés arra utal, hogy ez a törvény nemcsak halott betű, hanem megélt élet, valóságos élet. De Dávid szokása akármit is tesz, és még ha pozitívnak is értékeljük, hogy ő az ellenségeket legyőzi, hogy szereti a népét, hogy át tudja vágni a filiszteus Ákhist, hazudik neki – bár ugye itt már nehézségben vagyunk újszövetségi hívőként, hogyha ezt kell mondani, hogy hazudik neki, mert valószínű ti azt mondanátok, hogy hát azért az ószövetségi időben sem illett hazudni az Úr népének.

Ismertek olyan valakit, aki hazudott azért, hogy a maga bőrét mentse és hithős volt? Én egy drága, hűséges férjet ismerek, aki azt mondta a feleségének, hogy: – Nem baj, hogyha te bajba kerülsz, csak én ne kerüljek bajba. Úgyhogy Sára, mondjuk azt, amikor átkelünk Egyiptomba, hogy te a húgom vagy, mert végül is ez féligazság. Ott látszik a történetben Ábrahámnál, hogy az ő hazugsága mégsem volt azért az Úrnak kedves.

Dávid szokása, hazugságai. És hadd mondjam újra, még ha valaki azt mondja – mondhatja esetleg – ószövetségi szempontból semleges. De egy biztos, idegen földön van, nincs a helyén. Bármi, amit tesz Dávid, amit csinál szokás szerint, az olyan helyen van Dávid számára, hogy idegen földön. Nem a helyén van. Nem ott, ahol az Úr akarta, hogy legyen, Júdában. Csak könnyebb volt ott laknia a Saul üldöztetése veszélyei miatt.

Ezért jutott ez eszembe, hogy hívó embereknek – hát ti is ismeritek magatokat, meg egymást is ismerjük –, vannak szokásaink. És emlékeztek, hogy ha a szokásaink, megrögzött cselekedeteink esetleg nem kedvesek az Úrnak, vagy nem szeretetből fakadnak, akkor azoktól az Úr meg akar szabadítani. Itt a Dávid szokása, cselekedete kifejezést ilyen szempontból akartam kiemelni nektek, hogy lássuk: tizenhat hónapon át külsőleg békesség, de lelkileg Dávid még sincs a helyén. Nemcsak fizikailag nincs a helyén, lelkileg sem.

És ez is tény – újra csak emeljük ki –, hogy az egész történet leírása menetében majd csak a 30. rész elején olvassuk azt, ami ismerős Dáviddal kapcsolatban, hogy őneki az Úrra kell figyelni és az Úrban kell erősnek lennie.

Mert az is biztos, hogy a körülmények egyszer csak megváltoztak, hiszen a filiszteus király megbízik benne és akkor most már menni kell harcolni nyíltan, egyértelműen a többi filiszteus sereggel együtt Izrael népe ellen. No, ez nagy baj! És csak azért nem kellett mennie – mindjárt látjuk majd –, mert az Úr megkönyörült rajta, hogy az ellenséges fejedelmek nem engedték.

De még nem volt vége a bajoknak, mert mivel Dávidnak menni kellett erre az összetartásra a többi hadseregrészhez, ezért Siklágot védtelenül hagyták. Az amálekíták pedig, akiket egyébként Dávid korábban kőkeményen, durván bántott, most azok Siklágot foglalják el, és elrabolják mindenét és mindenkiét Dávidnak. És akkor olvassuk, hogy egy nagyon kritikus helyzetben Dávidnak meg kell erősíteni magát az Úrban.

Ezért volt kedves nekem a Károli fordítás: „megerősítette magát az Úrban, az ő Istenében”. „És monda Dávid magában” – óriási a különbség. A kifejezés is az ősi nyelven – „megerősítette magát” –, ez egy nagyon intenzív jelentésű állítmány az ősi nyelven, ami visszaható. Azt jelzi, hogy ami most történik, az Dávid számára egy olyan lelki valóság, amit nem maga csinál, hanem az Úrral való kapcsolatában, teljes mértékben az Úr irányítása alá kerül az élete. „Megerősítette magát az Úrban”. Azért teszi ő – tehát megerősítette magát –, mert ez a hívő ember cselekedete. Gyakorolja a hitet.

Dávidnak a gondolkodása, Dávidnak a viselkedése ebben a történetben tehát innen indul: „és monda Dávid magában” – és a szövegkörnyezet alapján az egész Biblia fényében itt semmiképpen nem a hit példája látszik, hanem pont ellenkezőleg, Dávid itt meggyöngül a hitben, erőtlen és szüksége van megerősítésre. Dávid kimondta – előtte a 26. rész vége fényében is –, hogy az Úr meg fog szabadítani minden nyomorúságból. Most meg azt olvassuk, hogy hát mégsem. Mégiscsak nekem kell valamit csinálni, hogy megoldódjon az én szabadulásom kérdése. És így már újszövetségi hívő emberekként is tudjuk, hogy hány féle helyzet lehet, ahol kísért a Sátán, a Kísértő. Dávidnak nehéz volt egyszerűen várni arra, hogy az Úr megszabadítsa minden nyomorúságából.

Mi az, ami neked nehézség az Úrra való várakozásban? Hol van az a kérdés számodra, ahol sokat gondolkozol magadban? De ez a magadban, ez lehet pozitív is. Gondoljunk a böjti időszakokra. A böjt mit is jelent? A bibliai történetekben a böjt mindig azt jelenti, hogy az étkezéssel nem kell foglalkoznom, a főzéssel, ezért sok idő marad az Úrra. Az összes bibliai böjti időszak arra utal a bibliai történetekben, hogy nem kell hosszú időn át valamit elkészíteni, időt tölteni a főzéssel, mert most elvonulok és csak az Úrra figyelek. Magamban vagyok és csak az Úrra.

Hogy ez milyen fontos lehetett, az Jézus életében is látszik: ő is elment böjtölni, úgymond böjti időszakot tölteni. A negyven napos pusztai tartózkodása a mennyei Atyával való minősített elcsendesedés időszaka. És emlékeztek, ő se főzött. Negyven nap és negyven éjjel nem evett. Mózes is, amikor ott volt az Úrnál, ez is egy ilyen értelemben böjti időszak. Csak az Úrral a Sínai hegy tetején.

Nekem eszembe jutott egy nagyon régi emlékem, de nagyon tanulságos. Mivel én az Úr Jézust nagyon hamar megismerhettem, én úgy mentem általános iskolába, hogy már az Úr Jézust ismerhettem személyesen drága Megváltómként, ezért nekem az teljesen világos volt, hogy nem lehet csalni az iskolában. Magyarul puskázni. Viszont amikor a katonai időszak '89-ben ott Cegléden nekünk ugye áldást jelentett a '89-es változások miatt, és egészségügyi kiképzést

kaptunk két hónapon át, hogy aztán majd ezt gyakorolhassuk a kórházakban, akkor a kiképzésnek a végén nekünk írunk kellett egy tesztet, úgymond egy vizsgatesztet. És ez azt jelentette, hogy egy hatalmas teremben ott voltunk, senki nem felügyelte ezt a tesztírást. Emlékszem, hogy néhány teológus katonatársam használta is azt a könyvet, amiből tanultunk, a tesztek válaszadásainál. És hát bennem is megfordult, hogy azért ciki, hogyha nem sikeres, tehát nem ötös lesz a teszt. Hát hogy néz az ki! Persze azt elfelejtettem, hogy de hát hogy néz ki, hogyha teológus katonaként csalunk a teszt írásakor? Ez ott akkor nem jutott eszembe, hanem hogy milyen ciki, hogyha nekem csak négyes lesz a teszt és nem sikerül. Mit mondanak a többiek? Hát ez az óemberi természetből fakadó gondolkodás. És hát hol máshol lehetne puskázni, ha nem a katonaságon? – de hát ezt csak viccesen próbálok mondani.

Nincs puskázás katonaságon sem. És nem is sikerült a teszt úgy, ahogy szerettem volna, mert volt olyan kérdés, amire nem tudtam a választ olyan pontosan megadni, ahogy kellett volna. De erre emlékszem, hogy nekem ez egy olyan kísértő helyzet volt, ahol ez volt a kérdés, hogy én most hívő emberként mit tehetek? És itt bűnnel kapcsolatos kérdés – ez sokkal könnyebb. Amikor semleges, amikor lehet, hogy úgy tűnik, hogy szabad is, még az ige is arra mutat, mintha szabad lenne, csak nem biztos, hogy használ. „Minden szabad nékem, de nem minden használ; minden szabad nékem, de nem minden épít.” És ha magában gondolkodik Tibor is, akkor nem az Úr irányít és nem az Úrba vetett bizalom öröme és áldása.

És még egy példa Jézus életére utalva. Éppen hogy megfogant az Úr Jézus és mi történik? József, Máriának a vőlegénye, illetve már férje is, csak még nem házasesetlet éltek, arra gondol, hogy ez így nem mehet, hűtlen lett a menyasszonyom. És annyira fontos, hogy a Máté evangéliuma 1. részében úgy van a történetben: „Mikor pedig ezeket magában elgondolta” József és mély hűséggel hívő zsidó férfiként, férjként ő mindent az Úr ígéje szerint akart tenni, a tanultak szerint akart tenni, tehát hitből akar tenni, de ott van ez az ígében, hogy amikor ezeket magában elgondolta. De utána jött az Úr angyala, és onnantól fogva már József is tudta, hogy mi az Úr akarata.

„És monda Dávid magában” – ez a kifejezés így a bibliai történetben arra utal, hogy van, amikor a hívő ember is lehet, hogy nem az Úr gondolkodása, az Úr akarata, döntése szerint cselekszik, és még sikeres is lehet. Látszólag minden meg van oldva. De a történetből kiderül, ez nem az a Dávid, aki aztán azzá lesz, amikor megerősíti magát az Úrban. Milyen lesz Dávid, amikor megerősítette magát az Úrban? Megint a magát szót halljátok ki: „megerősítette magát az Úrban, az ő Istenében”.

Ez a 30. részben van, tehát ezt még valószínű nem olvastátok a kalauz szerint. Én azért olvastam, mert az Úr így vezetett engem is a készülés során, hogy azért nézzünk előre is a történetben, mert nagyon áldott igei gondolat lett számomra. Csak nagyon negatívnak tűnő az 1. vers önmagában itt a 27. részben. És az is biztos, hogy ezek a történetek a maguk egészében hordozzák az üzenetet. Épp azért, mert nincs erkölcsi, lelki értékelés egy az egyben. A törté-

net bemutatja, milyen Dávid és bemutatja, milyen az Úr. Kicsoda az az Úr, aki egy ilyen Dávidot is kegyelmesen megtart, ha kell, helyreállít, és a háttérben ott van és mindent cselekszik.

A 27. rész is azért is lett leírva, hogy lássuk az Urat. Olyan Dávid, amilyen, de az Úr is az, aki. És tényleg igaz, amit Dávid vele kapcsolatban mondott, hogy minden nyomorúságból meg fogja szabadítani az Úr. Csak előtte lehet, hogy helyre kell állítania lelkiekben, hogy aztán majd fizikai tekintetben is szabadíthassa.

Csak néhány szóval, mert az üzenet szempontjából most nem ezen van már a hangsúly: az Úr a körülményeket is úgy alakítja, hogy Dávidnak ne kelljen a saját népe ellen harcolnia. Ákhis királynak is minden bizalma Dávid iránt, a többi fejedelemnek a bizalmatlansága. Aztán az az egyszerű tény, hogy az amálekíták nem végeztek ki senkit, pedig megtehették volna, mert Dávid az amálekita törzsek adott tagjait is kivégezte, kíméletlenül mindenkit megölt. És az amálekíták ugyanígy kivégezhetek volna mindenkit ott Siklágban, nem? Őnekik fontosabb volt, hogy még az emberekből is pénzt csináljanak, mert eladják őket talán rabszolgának, vagy ők maguk használják föl őket, és akkor nekik ez jobban megérte. Tehát ellenségek voltak, nagyon gonoszul bántak Siklágban a Dávid feleségeivel meg a Dávid emberei családtagjaival, meg mindenükkel, de ebben is látszik, hogy az Úr nem engedte, hogy elpusztuljon Dávid családja, és ott mindenki. És Dávid életveszélyben volt, mert majdnem kivégezték, annyira fájt nekik ez az egész élethelyzet.

És ebben az élethelyzetben jött ez, hogy „Dávid azonban megerősítette magát az Úrban, az ő Istenében”. Ez van a 6. versben, a 30. rész 6. versében: „Dávid azonban megerősíté magát az Úrban, az ő Istenében.” Pedig készülnek őt esetleg kivégezni. De nem az a kérdés, hogy mit akarnak velem tenni, hanem én legyek az Úrban erős.

Hozatja az efódot. Ez ismerős, mert akkor Dávid keresi az Úr akaratát. 8. vers: „És megkérdezé Dávid az Urat, mondván”. Itt is egy olyan kifejezés szerepel az ősi nyelven, ahol ez a „megkérdezé Dávid az Urat” ez nem csak egy kérdés, amit fölteszek, aztán mondj már valamit, hanem a kifejezés önmagában hordozza azt, hogy egy nagyon fontos, nagyon mély, életbevágóan fontos tárgyalást kell tartani. Meg kell kérdeznem az egyedül bölcs Tanácsost, adjon tanácsot, mondja el, hogy mi az akarata. Még a kifejezés is jelzi tehát, hogy nemcsak megkérdezem, mert hát ez is illik, hanem itt maximálisan Istenre kell hagyatkoznia. Csak ő tudja, hogy mit akar tenni, és én is azt akarom. Tanácsot kér, megtárgyal az Úrral, miközben kérdezi őt.

Most már a bűneset utáni hívó ember is tudhatja ismét csak, hogy mi a jó nekem, Uram, ezt te mondd el, ne én döntssem el.

És mivel Jézusra utaltunk az előző gondolatnál is, itt még inkább. Jézus ugyanezt élte meg, csakhogy ő tökéletesen. Ő sem tett semmit, ami nem az Atya akarata lett volna. Amikor a pusztai böjti időszak vége felé jött a Kísértő, akkor is neki teljesen természetes volt, hogy nem az a kérdés, hogy én mit akarok magamban, hanem mit mond az én mennyei Atyám igéje. Az én szokásom

nem változik meg a kísértés idején sem: mit mond az Úr igéje az én mennyei Atyám akarata szerint.

A János evangéliuma 5. része és a 6. része pedig több olyan történetrészletet mond el Jézusról, ahol ő ki is emeli, hogy az Atyával való kapcsolatában fontos, hogy ő az Atyától küldetett, ő csak azt fogja tenni, amit a küldetése miatt tennie kell, mert ennyire egy az Atyával. Ezért is akarják kivégezni, hogy: hogy mondhatod, hogy te Istennek mondd az Atyádat és ez látszik az életeden? A Gecsemánéban is ezt kellett megharcolnia, hogy nem magában gondolkodik, és hátha van megoldás, hanem megtárgyal mindent a mennyei Atyával a Gecsemáné kertben is. Ilyen értelemben az Úr Jézus maga is megerősítette magát az Atyával való kapcsolatában. Dávid is így tett korábban, ezért állhatott helyre.

Ilyen értelemben, az üzenetben, ha te egyáltalán nem tudsz mostanában bízni az Úrban, minden összedőlt, akkor, amikor hallgatod most is a szavát, az ő igéjét, akkor olyan jó kimondani: Dávidhoz hasonlóan erre van szükséged, meg kell erősödnöd az Úrban. Ez nem azt jelenti, hogy te magadat megerősítetted, hanem az Úrral való hitbeli szeretetkapcsolat alapján ő erősít meg. Ezért mondja a Zsidókhoz írt levélben: „Nézzünk a hit elkezdőjére és bevégezőjére, Jézusra.” Nekünk csak nézni kell, ez a hit most ebben az értelemben.

Ha pedig az Úréi vagytok, ahogy ismerlek benneteket, akkor a legsúlyosabb helyzetben, a nagyon nehéz döntések idején is, amikor már nagyon-nagyon nehéz várni még mindig az Úr szabadítására: igen, de mi az Úr tanácsa, mi az Úr akarata, merre lépjek, melyik az az út, amelyen járjak? Hadd mondja meg ő.

A legnagyobb nyomorúságok között is vallhatjuk Dávidnak azt a drága hitvallását, amit elmondott a 26. rész végén: minden nyomorúságomból megszabadít az Úr, ezért nem kell nekem menekülnöm, hiszen az Úr az én megtartóm, majd ő megment, majd ő kimenekít.

„És monda Dávid magában”, vagy „Dávid azonban megerősítette magát az Úrban, az ő Istenében” – erre a drága hitre, drága engedelmességre hív az Úr bennünket.

Imádkozzunk!

Áldunk téged, mennyei Édesatyánk, hogy az Úr Jézus valóban teljesen tökéletesen élte meg az istenfiúi engedelmességet, szeretetet te irántad. Köszönjük neked, hogy Dávid életében is olyan sokszor láthatjuk ezt a drága lelki igazságot: Isten gyermekei, a te szolgálóid hűségeselek, amikor benned bíznak és áldott az életük.

És köszönjük, hogy a bibliai történetben azt is mutattad ma, hogyha nincs is a helyén mindig tökéletesen valamelyik gyermeked, ahogy mi is a személyes életünkben ezt annyira értjük és tudjuk, te akkor is Úr vagy, szabadító, megtartó Isten.

Köszönjük neked, amikor rajtunk is könyörültél. Ezért hadd kérjük egyszerűen: ha bármelyikünknek meg kell erősödnie tebenned, kérjük azt, hogy erősítsd meg, erősíts meg bennünket.

ÉS MONDA DÁVID MAGÁBAN

És köszönjük neked, hogy mi is lehetünk, ha kell, mindhalálig engedelmesek.

Te tudod, hogy hol van szükségünk lelki szabadításra, vagy miben van szükségünk testi megoldásokra. Ha még mindig várunk kell szabadításodra, adj ebben is nekünk is türelmet, hosszútűrést és béketűrést kérünk.

Hadd bízzuk terád újra, ennek a nehéz élethelyzetnek minden dolgát, világi vezetőket, a mi világi vezetőinket is.

És így a választásokra is gondolva csakugyan hadd kérjük újra meg újra, hogy április 3-a után is olyan vezetőink legyenek, akik azokat a lelki értékeket, kincseket képviselik, amelyek a tieid is.

És kérünk téged arra, adj békességet a háborúban, hamar. Köszönjük neked, hogy addig is rád bízhatjuk a szenvedőket, a háborúban küzdőket is. Köszönjük neked, hogy te szabadító Isten vagy. Ott Ukrajnában is, Oroszországban is, Kárpátalján is hadd tapasztalják meg a tieid különösképpen is, a frontvonalon is akár, hogy minden nyomorúságból megszabadít az Úr.

Köszönjük neked, hogy ígéreted szerint meg is hallgatod a mi kérésünket, egyedül Jézusért, Atyánk.

Ámen.

És szólnak ama napon: Ímé Istenünk, akit mi vártunk, és aki megtart minket; ez az Úr, akit mi vártunk, örüljünk és örvendezzünk szabadításában!

(Ézsaiás 25,9)

274. ének

1. Ki Istenének átad mindent, Bizalmát csak beléveti,
Azt csudaképpen őrzi itt lent, Ínség, baj közt is élteti.
Ki mindent szent kezébe tett, Az nem fővényre épített.

2. A súlyos gondok mit használnak, A sóhaj, sok jajszó mit ér,
Ha sebeink még jobban fájnak S mindennap kínunk visszatér?
Így terhünk egyre súlyosabb, Ha lelkünk búnak helyet ad.

3. Csak légy egy kissé áldott csendben: Magadban békességre lelsz,
Az Úr rendelte kegyelemben Örök, bölcs célnak megfelelsz.
Ki elválasztá életünk, Jól tudja, hogy mi kell nekünk.

4. Zengj hát az Úrnak s járd az utat, Mit éppen néked Ő adott;
A mennyből gazdag áldást juttat S majd Jézus ad szép, új napot.
Ki Benne bízik és remél, Az mindörökké Véle él.